

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O OTPISU DUGOVA FIZIČKIM OSOBAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, travanj 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O OTPISU DUGOVA FIZIČKIM OSOBAMA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

U Republici Hrvatskoj veliki problem predstavlja prezaduženost fizičkih osoba koje su pod mjerama ovrhe koja se provodi na novčanim sredstvima duže vrijeme pa čak i više godina. Te fizičke osobe susreću se s teškoćama u svakodnevnom životu obzirom da su njihova primanja blokirana zbog dugovanja prema raznim vjerovnicima.

Kao vjerovnici mogu se javiti država, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijske institucije radi obveza po kreditima, pravne osobe radi različitih obveza, primjerice obveza za komunalne usluge, električnu energiju, plin, telefonske usluge i slično. Stoga je i Program Vlade Republike Hrvatske u mandatu 2016. do 2020. usmjeren, između ostalog, i na rješavanje problema insolventnosti fizičkih osoba, poduzimanjem mjera u cilju rješavanja problema blokiranih fizičkih osoba. Fizičkim osobama u smislu ovog Zakona

smatraju se fizičke osobe, odnosno građani koji ne obavljaju registriranu djelatnost ili koji su registriranu djelatnost prestali obavljati do 31. prosinca 2017. godine.

Od početka 2011. broj ovrha i iznos duga za koji se provodi ovrha na novčanim sredstvima fizičkih osoba se povećao budući da je do tada bilo vrlo teško, gotovo nemoguće provesti ovrhu na računima građana što je omogućeno centraliziranim sustavom putem Financijske agencije (dalje u tekstu: FINA). FINA provodi ovrhu na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 91/2010 i 112/2012), a ovrha je uređena još i Ovršnim zakonom, Općim poreznim zakonom, Prekršajnim zakonom, Zakonom o sudskim pristojbama i drugim zakonima.

Ovrha se provodi po svim računima ovršenika koje ovršenik ima otvorene u bilo kojoj banci u Republici Hrvatskoj, osim na računima, odnosno sredstvima koja su izuzeta od ovrhe. Ako dužnik pored glavnice duguje i kamate i troškove, prvo se namiruju troškovi, zatim kamate i na kraju glavnica duga (u skladu s člankom 172. Zakona o obveznim odnosima). Ovrha se ne provodi na primanjima i naknadama za koje su Ovršnim zakonom propisana izuzeća ili ograničenja od ovrhe (članak 172. i 173.) ili su nekim drugim zakonom izuzete od ovrhe. Od ovrhe su u cijelosti, neovisno o iznosu, izuzeta primanja kao što su dječji doplatok, porodiljna naknada, primanja iz socijalne skrbi i slično. U 2017. godini ukupan priljev sredstava na račune izuzete od ovrhe iznosio je preko 5,3 milijarde kuna.

Broj blokiranih građana na dan 31. ožujka 2018. godine je 325.254 s ukupnim dugom koji iznosi 43,37 milijardi kuna.

Prema podacima FINA-e oko 58% dužnika duguje male iznose duga, koji se uglavnom odnose na tekuću potrošnju i potrošačke usluge (više od 30% za telekomunikacijske usluge i HRT), te iako čine najveći broj dužnika, njihov ukupan dug iznosi samo 4% od ukupnog iznosa duga.

Srednji dužnici, oni iznad 30.000,00 kn, duguju prvenstveno bankama kao vjerovnicima te se vjerojatno radi o većim kreditima, posebice stambenim.

Najveći dužnici, koji duguju po više od milijun kuna, iako čine samo 1% ukupnog broja blokiranih građana duguju čak 52 % ukupnog duga. Njihov dug uglavnom je prema bankama te se u ovoj grupi nalaze i osobe koje su jamčile za obveze pravnih osoba ili osobe kojima je preostao dug nakon neuspjelog poduzetničkog pothvata.

Svrha i cilj ovog Zakona, kao jednokratne mjere pomoći, je rješavanje problema većeg broja građana s blokiranim računima, odnosno otvaranje mogućnosti za deblokadu njihovih računa. Time se građanima olakšava situacija u kojoj su se našli zbog blokade računa, potiče potrošnja i gospodarski rast.

Kao početno stanje procjene uvjeta za otpis duga, uzima se postojanje blokade računa na dan 31. prosinca 2017. godine. Kako bi uvjeti za otpis duga bili ispunjeni blokada evidentirana na navedeni dan mora se i dalje izvršavati na dan stupanja na snagu ovog Zakona. Početni datum definiran je zbog propisivanja jasnih kriterija uvjeta za otpis te kako bi se učinak zakona primijenio upravo na one blokirane građane zbog kojih se ovaj Zakon kao jednokratna mjera pomoći i donosi. Također je cilj spriječiti moguće zlouporabe u vidu namjernog neplaćanja obveza u razdoblju od najave Zakona do njegova stupanja na snagu.

Nadalje, zbog zaštite prava vjerovnika i očuvanja pravne sigurnosti odredbe ovog Zakona o provedbi otpisa i reprograma dospjelog duga primjenjuju se nakon njegova stupanja na snagu pri čemu vjerovnici iz grupe II samostalno odlučuju hoće li na svoja postojeća potraživanja primijeniti odredbe o otpisu dugova blokiranih građana. Na taj se način, a posebno propisivanjem poreznih učinaka otpisa, stimulira vjerovnike na provedbu otpisa.

Cilj mjere zbog čije je realizacije i pripremljen ovaj Prijedlog Zakona ne bi se mogao postići na drugačiji način zbog nedostatnosti postojeće regulative u ovom području. Naime, za izvansudsku ovrhu nema propisanog krajnjeg roka do kojeg je moguća provedba ovrhe stoga ista može trajati zauvijek. Neovisno o tome što se godišnja stopa novih osnova za plaćanje smanjuje, ukupan dug blokiranih građana raste iz razloga što kumulativ starih ovrha ostaje i dalje evidentiran. Zbog navedenog opisana nužnost nije moguće ostvariti bez zahvaćanja u konkretne i egzistentne pravne odnose.

Ovim Zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak otpisa dospjelih dugova fizičkih osoba za koji se provodi ovrha na novčanim sredstvima, pri čemu se u obzir uzimaju i kamate i drugi pripadajući troškovi koje fizičke osobe imaju u vezi s tim dugovanjima.

Otpis se neće provoditi za dugovanja koja se odnose na uzdržavanje djece, roditelja i drugih srodnika, novčane kazne izrečene u postupku pred sudom ili nadležnim tijelom, te obveze koje se odnose na potraživanja prijašnjih dužnikovih radnika iz radnog odnosa prema posebnim propisima.

Prema ovom Zakonu vjerovnici se dijele na dvije grupe s različitim načinom postupanja prema dužnicima.

Vjerovnici iz grupe I su Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačka društva u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje se nalaze u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koji objavljuje Ministarstvo financija,

Vjerovnici iz grupe II su financijske institucije te sve druge pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost.

Pretpostavka je kako će otpis duga od strane Vjerovnika iz grupe I biti poticaj Vjerovnicima iz grupe II da izvrše otpise, obzirom da se za iste propisuje porezni učinak otpisa duga. Naime, kako bi se olakšalo poslovanje i donošenje odluke o otpisu vjerovnicima koji su obveznici poreza na dobit iznos otpisanog duga do 10.000,00 kuna smatra se porezno priznatim rashodom, a obveznicima poreza na dohodak iznos otpisanog duga do 10.000,00 kuna se ne uključuje u oporezive primitke. Fizičkim osobama - dužnicima kojima se izvrši otpis dospjelog duga, iznos otpisa neće se smatrati oporezivim primitkom.

Otpisi utvrđeni prema ovom Zakonu provode se neovisno o odredbama propisa o oporezivanju dobiti i dohotka koji uređuju porezno priznate otpise.

Zakonom se također uređuje reprogram poreznog duga koji nije otpisan sukladno odredbama ovoga Zakona. Propisano je da fizičke osobe mogu poreznom tijelu podnijeti zahtjev u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona. Porezno tijelo definirano je zakonom koji uređuje porezni postupak. Dospjeli dug može se reprogramirati najduže na rok od 60 mjeseci, a na reprogramiranu glavnica obračunati će se zakonska zatezna kamata.

Propisana mjera reprograma razmjerna je ciljevima koji su se njome željeli postići jer mjerom nije nametnut prekomjeran teret adresatima ove mjere.

Na ovaj način se osigurava ostvarenje temeljnih socijalnih prava i socijalne sigurnosti e se izjednačuju odnosno umanjuju ekstremne socijalne razlike, uslijed čega smatramo da zakonodavna intervencija ima legitimni cilj i opravdana je s aspekta javnog ili općeg interesa.

b) Posljedice donošenja Zakona

Analizom podatka koje je izradila Financijska agencija utvrđeno je da 180.291 ovršenik ima 860.327 osnova za plaćanje prema nekom od Vjerovnika iz grupe I, a koje su bile evidentirane 31.12.2017. godine. Tim dužnicima bi se otpisao dug bilo u cijelosti ili djelomično.

Vjerovnici iz grupe I u obvezi su izvršiti otpis duga ukupno za cijelu grupu do 10.000,00 kn po dužniku (glavnica, trošak i naknada), a za koji dug se na dan 31. prosinca 2017. godine provodila ovrha na novčanim sredstvima po računu i koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona još uvijek provodi.

Posljedice te mjere jesu da će se za 11.168 dužnika deblokirati računi.

Za daljnjih 180.291 dužnika provesti će se otpis duga barem po jednoj osnovi za plaćanje, ali im računi neće biti deblokirani jer imaju drugih ovrha i/ili im ukupni dug prema Vjerovnicima iz grupe I prelazi 10.000,00 kn. Dakle, 326.743 osnova za plaćanje bi se prestalo izvršavati jer bi dug bi bio otpisan u cijelosti, a po 533.584 osnova dugovanje bi bilo djelomično otpisano, iz čega će proizaći da bi vjerovnici iz grupe I otpisali dug u iznosu od oko 1,063 milijarde kuna.

Za vjerovnike koji su obveznici poreza na dobit ili poreza na dohodak otpis duga prema ovom Zakonu smatra se porezno priznatim rashodom, odnosno obvezniku poreza na dohodak koji obavlja registriranu djelatnost ne uključuje se u oporezive primitke. Izvršeni otpis dospjelog duga dužniku se ne smatra oporezivim primitkom.

U pogledu utjecaja na prihode državnog proračuna za 2018. godinu, izvršeni otpisi duga neće imati utjecaja na smanjenje prihoda državnog proračuna, odnosno imat će minimalni utjecaj obzirom da su zbog računovodstvenih propisa iznosi dugova za koje je izvršena blokada računa već prije iskazani u rashodima putem vrijednosnih usklađenja ili nisu iskazani u primicima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno angažirati dodatna sredstva u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku. Cilj i svrha ovog

Zakona je žurno rješavanje problema insolventnosti građana, odnosno otvaranje mogućnosti za deblokadu računa građana. Time se građanima olakšava situacija u kojoj se našli zbog blokade računa, potiče potrošnja i gospodarski rast.

Kako bi se mogli postići zadani ciljevi i poštivati rokovi predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.

V. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OTPISU

DUGOVA FIZIČKIM OSOBAMA

DIO PRVI

UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak otpisa dospjelog neplaćenog duga, kamata, drugih pripadajućih troškova dužnika za koje se provodi ovršni postupak i reprogram poreznog duga koji nije naplaćen ovrhom, odnosno otpisom prema ovome Zakonu.

Članak 2.

Predmet ovog Zakona nije dospjeli neplaćeni dug koji se odnosi na privremeno uzdržavanje djeteta, novčane kazne izrečene u prekršajnim i kaznenim postupcima te obveze koje se odnose na potraživanja prijašnjih dužnikovih radnika iz radnog odnosa po osnovi mirovinskog osiguranja.

Članak 3.

(1) U smislu ovog Zakona dužnikom se smatra fizička osoba koja ne obavlja registriranu djelatnost i fizička osoba koja je registriranu djelatnost obavljala najduže do 31. prosinca 2017. godine, a nad kojom se provodi ovrha na novčanim sredstvima po računu radi naplate dospjelog duga iz članka 6. ovog Zakona i koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona još uvijek provodi.

(2) Registriranom djelatnošću, u smislu ovog Zakona smatra se:

1. djelatnost obrta upisana u obrtni registar, sukladno propisima o obrtu,
2. djelatnost trgovca fizičke osobe upisane u registar trgovačkog suda kao trgovac pojedinac, sukladno propisima o trgovačkim društvima,
3. djelatnost slobodnog zanimanja fizičke osobe upisane u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja,
4. djelatnost poljoprivrede i šumarstva fizičke osobe upisane u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva i/ili,
5. ostale navedene samostalne djelatnosti fizičke osobe temeljem kojih je izvršen upis u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti ili poreza na dobit.

Svrha i cilj zakona

Članak 4.

(1) Svrha ovog Zakona je provedba jednokratne mjere pomoći radi rješavanja problema s blokiranim računima fizičkih osoba – građana, jednokratnim otpisom duga u iznosu utvrđenom ovim Zakonom i pružanja mogućnosti reprograma ostatka dospjelog ovršenog poreznog duga.

(2) Cilj ovoga Zakona je stvaranje mogućnosti za deblokadu računa osoba iz stavka 1. ovoga članka radi poticanja potrošnje i gospodarskog rasta te smanjivanja socijalnih razlika.

Grupe vjerovnika

Članak 5.

U smislu ovog Zakona:

- Vjerovnici iz grupe I su Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji se nalaze u Registru proračunskih i

izvanproračunskih korisnika, trgovačka društva u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje se nalaze u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koji objavljuje Ministarstvo financija,

- Vjerovnici iz grupe II su financijske institucije te sve druge pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost.

Dospjeli dug

Članak 6.

(1) Dospjeli dug dužnika iz članka 3. ovog Zakona čine glavnica duga i trošak te pripadajuće kamate, za koji se na dan 31. prosinca 2017. godine provodila ovrha na novčanim sredstvima po računu i koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona još uvijek provodi.

(2) Dospjelim dugom iz stavka 1. ovog članka se ne smatra naknada za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se naplaćuje prema odredbama propisa koji uređuju provedbu ovrhe na novčanim sredstvima, a koja se odnosi na osnove za plaćanje po kojima nije niti djelomično otpisan dug prema Vjerovniku iz grupe I, kao i dug iz osnove za plaćanje kojom je određena mjera osiguranja.

DRUGI DIO

OTPIS DUGA

Otpis duga temeljem zakona

Članak 7.

(1) Stupanjem na snagu ovog Zakona dužniku iz članka 3. ovog Zakona otpisuje se dospjeli dug iz članka 6. ovog Zakona po osnovama za plaćanje Vjerovnika iz grupe I najviše do ukupnog iznosa zbroja glavnice i troška svih Vjerovnika iz grupe I od 10.000,00 kuna. Za otpisani iznos duga po osnovi glavnice i troška, otpisuje se i pripadajuća dospjela kamata.

(2) Ako dužnik ima dug po osnovama za plaćanje čiji ukupan iznos prema svim Vjerovnicima iz grupe I prelazi iznos iz stavka 1. ovog članka, otpisat će se dug prema Vjerovniku iz grupe I iz osnove za plaćanje koja je ranije upisana u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje kod Financijske agencije sve do iznosa iz stavka 1. ovog članka.

Članak 8.

(1) Dužniku iz članka 3. ovog Zakona Financijska agencija će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona prestati izvršavati osnove za plaćanje za dug iz članka 7. ovog Zakona kao i za naknadu za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se odnosi na osnovu koju se prestala izvršavati.

(2) O prestanku izvršavanja osnove za plaćanje iz stavka 1. ovog članka Financijska agencija će u roku od 30 dana od dana prestanka izvršavanja dostaviti izvješće u elektroničkom obliku Vjerovnicima iz grupe I za osnove za plaćanje koje se na njih odnose.

(3) Vjerovnici iz grupe I, nakon zaprimanja podataka iz stavka 2. ovog članka, izvršiti će otpis duga i podnijeti prijedlog za obustavu ovrhe, povući zahtjev za izravnu naplatu odnosno poduzeti drugu odgovarajuću radnju koja dovodi do prestanka ovrhe na novčanim sredstvima radi naplate otpisanog duga. O izvršenom otpisu dospjelog duga vjerovnici iz grupe I će obavijestiti dužnike.

Otpis duga prema odluci vjerovnika

Članak 9.

(1) Dužniku iz članka 3. ovog Zakona, Vjerovnici iz grupe II temeljem vlastite odluke mogu otpisati dospjeli dug.

(2) Vjerovnici iz stavka 1. ovog članka mogu vlastitom odlukom odrediti hoće li dug otpisati samostalno ili temeljem zahtjeva dužnika.

(3) Vjerovnici iz stavka 1. ovog članka će informaciju o odabranom načinu otpisa duga iz stavka 2. ovog članka, učiniti javno dostupnom, putem objave u sredstvima javnog priopćavanja i/ili objavom na svojim mrežnim stranicama i/ili na neki drugi prikladan način, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) U slučaju da se vjerovnici iz stavka 1. ovog članka odluče za otpis dospjelog duga samostalno, dužni su u roku od 30 dana od dana objave o namjeri otpisa, izvršiti otpis duga i podnijeti prijedlog za obustavu ovrhe, povući zahtjev za izravnu naplatu odnosno poduzeti drugu odgovarajuću radnju koja dovodi do prestanka ovrhe na novčanim sredstvima radi naplate otpisanog duga.

(5) U slučaju da se vjerovnici iz stavka 1. ovog članka odluče za otpis dospjelog duga temeljem zahtjeva dužnika, objavom iz stavka 3. ovog članka pozvat će dužnike na podnošenje zahtjeva.

(6) Pisani zahtjev za otpis dužnik može podnijeti u roku od 30 dana od dana objave, a minimalno sadrži:

- ime, prezime, adresu i OIB dužnika te

- opis i/ili oznaku dospjelog duga za koji se traži otpis.

(7) Vjerovnici iz stavka 5. ovog članka dužni su u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za otpis, izvršiti otpis duga i podnijeti prijedlog za obustavu ovrhe, povući zahtjev za izravnu naplatu odnosno poduzeti drugu odgovarajuću radnju koja dovodi do prestanka ovrhe na novčanim sredstvima radi naplate otpisanog duga. Vjerovnici iz stavka 1. ovog članka će o izvršenom otpisu dospjelog duga obavijestiti dužnike.

Učinak otpisa prema odluci vjerovnika

Članak 10.

(1) Vjerovniku iz članka 5. ovog Zakona, koji u skladu s člankom 7. odnosno člankom 9. ovog Zakona izvrši otpis dospjelog duga i troška, ukupan iznos do 10.000,00 kuna, kao i pripadajuće dospjele kamate iskazane u prihodima odnosno tražbinama:

- obvezniku poreza na dobit, smatra se porezno priznatim rashodom,

- obvezniku poreza na dohodak koji obavlja registriranu djelatnost, ne uključuje se u oporezive primitke.

(2) Otpis izvršen prema odluci vjerovnika sukladno odredbama ovog Zakona, dužniku iz članka 3. ovog Zakona ne smatra se oporezivim primitkom.

ČETVRTI DIO

REPROGRAM POREZNOG DUGA

Članak 11.

(1) Za dospjeli porezni dug koji nije u potpunosti otpisan sukladno odredbama ovog Zakona, dužnik iz članka 3. ovog Zakona može poreznom tijelu podnijeti zahtjev za njegov reprogram.

(2) U smislu ovog Zakona, dospjeli porezni dug iz stavka 1. ovog članka je dospjeli nenaplaćeni, odnosno neplaćeni porezni dug nastao s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela definiranog odredbama zakona koji propisuje porezni postupak.

Postupanje po zahtjevu

Članak 12.

(1) Zahtjev iz članka 11. stavka 1. ovog Zakona može se podnijeti u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog Zakona. Zahtjevi zaprimljeni nakon isteka roka odbacit će se rješenjem.

(2) Reprogramiranje dospjelog poreznog duga, za koji se provodi ovrha, a koji nije u potpunosti otpisan sukladno ovom Zakonu odobrava se u mjesečnim anuitetima, ovisno o visini dospjelog poreznog duga, i to:

VISINA POREZNOG DUGA	ROK OTPLATE
1	2
do 50.000,00 kuna	do 36 mjeseci
50.000,01 – 100.000,00 kuna	do 42 mjeseca
100.000,01 – 200.000,00 kuna	do 48 mjeseci

200.000,01 – 500.000,00 kuna	do 54 mjeseca
više od 500.000,00 kuna	do 60 mjeseci

(3) Na reprogramirani dospjeli porezni dug obračunava se zakonska zatezna kamata.

Rješenje

Članak 13.

(1) O zahtjevu iz članka 11. stavka 1. ovog Zakona odlučuje rješenjem porezno tijelo prema pravilima propisanim za opći upravni postupak.

(2) Po izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovog članka ovrha će se obustaviti za iznos duga obuhvaćenog rješenjem o reprogramu.

(3) Ako se dužnik ne pridržava rokova i načina plaćanja reprogramiranog dospjelog poreznog duga utvrđenog rješenjem iz stavka 1. ovog članka, porezno tijelo će donijeti novo rješenje kojim će ukinuti rješenje iz stavka 1. ovog članka.

Žalba

Članak 14.

(1) Protiv rješenja iz članka 12. stavka 1. i članka 13. stavka 1. i 3. ovog Zakona može se izjaviti žalba Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak Ministarstva financija Republike Hrvatske.

(2) Žalba iz stavka 1. ovog članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Zastara

Članak 15.

Za reprogramirani dospjeli porezni dug zastara prava na naplatu prekida se s danom izvršnosti rješenja iz članka 13. ovog Zakona.

PETI DIO

Prijelazne i završne odredbe

Članak 16.

(1) Financijska agencija će za potrebe postupanja po ovom Zakonu koristiti javno objavljene podatke iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika i Registra trgovačkih društava

i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koje objavljuje Ministarstvo financija.

(2) Ministarstvo financija će Financijskoj agenciji za potrebe postupanja po ovom Zakonu dostaviti podatke o fizičkim osobama koje na dan 1. siječnja 2018. godine obavljaju registriranu djelatnost.

Članak 17.

(1) Otpisi dospjelog duga u skladu s ovim Zakonom provode se neovisno o odredbama propisa o oporezivanju dobiti i dohotka koji uređuju porezno priznate otpise.

(2) Izvršeni otpisi dospjelog duga u skladu s ovim Zakonom smatraju se otpustom duga u smislu posebnog propisa koji regulira obvezne odnose, neovisno o tome je li za isti otpis pribavljena dužnikova suglasnost.

Članak 18.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovog Zakona i o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Stupanje na snagu

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu osmog dana od dana objave.

VI. OBJAŠNJENJE POJEDINI ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet zakona kojeg čine uvjeti, način i postupak otpisa dospjelog neplaćenog duga, kamata i drugih pripadajućih troškova dužnika.

Uz članak 2.

Prema ovom članku otpis duga se ne može izvršiti za obveze koje se odnose na uzdržavanje djece, roditelja i drugih srodnika, novčane kazne izrečene u postupku pred sudom ili nadležnim tijelom, te obveze koje se odnose na potraživanja prijašnjih dužnikovih radnika iz radnog odnosa prema posebnim propisima.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuju se osobe na koje se primjenjuje Zakon. Prema ovom Zakonu fizičkim osobama smatraju se one fizičke osobe koje ne obavljaju registriranu djelatnost, odnosno građani te fizičke osobe koje su obavljale registriranu djelatnost do 31. prosinca 2017. što uključuje primjerice i obrtnike koji su do tog datuma zatvorili obrte. Također je propisano što se smatra registriranom djelatnošću.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuju se svrha i cilj zakona kroz provedbu jednokratne mjere pomoći u svrhu rješavanja problema s blokiranim računima fizičkih osoba građana .

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se podjela vjerovnika u dvije grupe, s time da su u Vjerovnicima iz grupe I Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su utvrđeni u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su utvrđeni u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koje objavljuje Ministarstvo financija, a u Vjerovnicima iz grupe II financijske institucije te sve druge pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se kako se dospjelim dugom smatra glavnica duga i trošak te pripadajuće kamate za koji se na dan 31. prosinca 2017. godine provodila ovrha na novčanim sredstvima po računu i koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona još uvijek provodi. Dospjelim dugom se ne smatra naknada za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se naplaćuje prema odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a koja se odnosi na osnove za plaćanje po kojima nije niti djelomično otpisan dug prema vjerovniku grupe I. Dospjelim dugom ne smatra se dug iz osnove za plaćanje kojom je određena mjera osiguranja.

Uz članak 7. i 8.

Ovi članci propisuju otpis dospjelog duga po osnovama za plaćanje Vjerovnika iz grupe I najviše do ukupnog iznosa zbroja glavnice i troška svih Vjerovnika iz grupe I od 10.000,00 kuna. Uz otpisani iznos duga po osnovi glavnice i troška, otpisuje se i pripadajuća dospjela kamata.

Ako dužnik ima dug po osnovama za plaćanje čiji ukupan iznos prema svim Vjerovnicima iz grupe I prelazi iznos od 10.000,00 kuna, otpisat će se dug prema Vjerovnicima iz grupe I iz osnove za plaćanje koja je ranije upisana u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje kod Financijske agencije. Također se propisuje postupak otpisa i obustave ovrhe kao i obveza Ministarstva financija dostave potrebnih podataka FINI.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisano je postupanje Vjerovnika iz grupe II, odnosno da isti mogu otpisati dospjeli dug i pripadajuće kamate, temeljem vlastite odluke. Pri tome mogu odlučiti hoće li za otpis duga tražiti da dužnik podnese zahtjev za otpis. U svakom slučaju Vjerovnici iz grupe II moraju informaciju o otpisu i odabranom načinu otpisa duga učiniti javno dostupnom kako se dužnici ne bi nepotrebno obraćali sa zahtjevom vjerovnicima koji uopće ne žele sudjelovati u otpisu. Također je propisano u kojim rokovima je potrebno izvršiti otpis odnosno obustaviti ovrhu koja se provodi radi naplate otpisanog duga.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se kako je iznos otpisa dugova i troškova do iznosa od 10.000,00 kuna uvećanog za pripadajuće kamate vezane uz taj dug, vjerovniku obvezniku poreza na dobit porezno priznat rashod, a vjerovniku obvezniku poreza na dohodak iznos otpisanog duga ne uključuje se u oporezive primitke.

Također, otpis izvršen sukladno odredbama ovog Zakona dužniku se neće smatrati oporezivim primitkom.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisano je da za dospjeli porezni dug koji nije otpisan sukladno odredbama ovog Zakona, fizičke osobe mogu poreznom tijelu podnijeti zahtjev za reprogram dospjelog duga iz članka 6. ovog Zakona.

Dospjeli porezni dug jest dospjeli nenaplaćeni, odnosno neplaćeni porezni dug nastao s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela. Porezno tijelo jest tijelo definirano odredbama zakona koji propisuje porezni postupak.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisano je da se zahtjev za reprogram može podnijeti u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog Zakona. Zahtjevi zaprimljeni nakon isteka roka odbacit će se Rješenjem. Reprogramiranje dospjelog duga sukladno ovom Zakonu odobrava se u mjesečnim anuitetima, ovisno o visini dospjele glavnice, i to najduže do 60 mjeseci.

Također je propisano da se na reprogramiranu glavicu dospjelog duga obračunava zakonska zatezna kamata.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisano je da se o zahtjevu za reprogramu odlučuje rješenjem koje donosi porezno tijelo prema pravilima propisanim za opći upravni postupak. Po izvršnosti rješenja ovrha će se obustaviti za iznos duga obuhvaćenog rješenjem o reprogramu.

Ne pridržavanjem rokova i načina plaćanja reprogramirane glavnice dospjelog duga, rješenje će se ukinuti, a dužniku prestaje pravo na otpis duga s osnove pripadajućih kamata i troškova.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisano da je protiv rješenja kojim je odlučeno o reprogramu i rješenja kojim se ukida reprogram može izjaviti žalba nadležnom drugostupanjskom tijelu. Izjavljena žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisano je da za reprogramirani iznos glavnice duga zastara prava na naplatu prekida s danom izvršnosti rješenja kojim je odlučeno o reprogramu.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisano je da će Financijska agencija za potrebe postupanja po ovom Zakonu koristiti javno objavljene podatke iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika i Registra trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koje objavljuje Ministarstvo financija.

Također je propisano da će Ministarstvo financija Financijskoj agenciji za potrebe postupanja po ovom Zakonu dostaviti podatke o fizičkim osobama koje na dan 1. siječnja 2018. godine obavljaju registriranu djelatnost.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisano je kako se otpisi dugova prema ovom Zakonu provode neovisno o uvjetima porezno priznatih otpisa prema propisima o oporezivanju dobiti i dohotka. Također se propisuje i učinak otpisa dugova, kao konačnog otpisa iako od dužnika nije pribavljena suglasnost, obzirom da se u praksi često događaju situacije da se dužnici ne odazivaju na pozive vjerovnika. S druge strane želi se spriječiti da vjerovnici otpisane dugove prema ovom Zakonu nastave potraživati.

Uz članak 18.

Ovim člankom se propisuje da će Ministarstvo financija u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovog Zakona i o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se da će se Zakon objaviti u Narodim novinama, kao i njegovo stupanje na snagu.